

Utlysning: Biodrivmedel för omställning av transportsektorn

Energimyndigheten utlyser cirka 45 miljoner kronor inom Biodrivmedelsprogrammet. Sista ansökningsdag är 10:e september 2018. Projekt kan börja tidigast 2019-01-01 och pågå som längst till 2022-12-30.

Biodrivmedelsprogrammet syftar till att bidra till omställningen till ett hållbart och förnybart energisystem. I en framtida transportsektor som är fossilfri behövs förnybara drivmedel till både vägtransporter, flyg och sjöfart och det finns ett mål om minskade utsläpp från vägtrafiken med 70 % till 2030.

Detta program är inriktat på biodrivmedel framställda från råvaror som **lignin eller lignocellulosa** från skogs- och jordbruk eller restprodukter. Drivmedlen kan vara rena eller för inblandning i bensin och diesel (s.k. drop-in bränslen).

Programmets övergripande effektmål är:

- Att den forskning, utveckling och innovation som bedrivs inom programmet leder till kommersialisering och spridning av ny teknik som kan förväntas bidra till omställningen av transportsektorn i ett 2030-perspektiv.

Programmet ska också bidra till:

- Att den nationella kompetensen på forskarnivå inom biodrivmedelsområdet stärks för att möta ett förväntat ökat behov av kompetent personal
- Att forskning och industriella erfarenheter från andra länder nyttiggörs i Sverige genom att forskare inom programmet samarbetar och interagerar med internationella aktörer på området inom akademi och industri.

I denna utlysning kan stöd beviljas till forskning och utveckling av mer energi- och resurseffektiva och ekonomiskt attraktiva produktionsprocesser för biodrivmedel.

I utlysningen kan även medel beviljas för små projekt där nya koncept kan utvärderas avseende energieffektivitet, ekonomi m.m.

Givet programmets budget ryms inte projekt med sökt belopp över 10 miljoner kronor, exempelvis större pilot- och demonstrationsprojekt.

Följande forskningsområden ingår i programmet:

Termokemiska omvandlingsprocesser

- A. Förgasning av biomassa och omvandling till drivmedel
- B. Omvandling av lignin från olika källor till biodrivmedel
- C. Pyrolys av biomassa och omvandling till drivmedel

Biokemiska omvandlingsprocesser

- D. Biologisk omvandling till drivmedel med tillhörande förbehandling.

Systemfrågor och integrering

E. Systemstudier och bioraffinaderikoncept

Programmet har för avsikt att hålla en återkommande årlig utlysning

Följande områden omfattas INTE av utlysningen

- Forskningsprojekt som omfattar omvandlingstekniker för biomassa där fokus inte ligger på biodrivmedelsproduktion.
- Projekt som avser produktion av hydrogenerade vegetabiliska oljor (HVO) eller motsvarande bränslen som produceras av oljor eller fetter.
- Forskning om styrmedel som påverkar biodrivmedelsmarknaden samt förslag om nya styrmedel.
- Forskning som handlar om systemfrågor kring förnybara drivmedel i allmänhet.

Hur stor andel av projektets kostnader kan jag få stöd för?

Statligt stöd får beviljas till företag med olika stödnivåer beroende på projektets inriktning. För projekt som motsvarar experimentell utveckling får statligt stöd ges med högst 25 %, för industriell forskning och genomförbarhetsstudier högst 50 % och för grundforskning 100 % av företagets stödgrundande kostnader ([Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#)). I vissa fall får

Energimyndigheten bevilja en högre andel statligt stöd som t ex till små (+ 20 procentenheter) och medelstora (+ 10 procentenheter) företag ([Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#)). Det innebär t ex att ett projekt som utförs av ett litet företag och inbegriper experimentell utveckling kan få högst 45 % statligt stöd (25+20). Till projekt som utförs av universitet och högskolor samt andra aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet får Energimyndigheten bevilja statligt stöd med upp till 100 % av stödmottagarens stödgrundande kostnader. Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på samfinansiering än vad förordningen kräver om vi bedömer att det krävs för att projektet ska kunna ges stöd.

Villkor för beviljade projekt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. För att stöd ska kunna betalas ut till beviljade projekt måste stödmottagaren bekräfta att hen har tagit del av Energimyndighetens beslut och att hen accepterar villkoren för stödet.

Så ansöker du

Ansökan ska skrivas enligt Anvisningar för sökande och lämnas in via Energimyndighetens elektroniska ansökningsverktyg [E-kanalen](#). Tänk på att skaffa användarbehörighet i E-kanalen i god tid eftersom det kan ta några dagar.

Ansökan ska vara skriven så att den som inte är insatt i ämnet har möjlighet att förstå vad projektet handlar om. Ansökan ska beskriva projektets energirelevans

och innehålla tydliga del- och slutmål. Målen ska vara mätbara och formulerade på sådant vis att de kan uppfyllas under projektets löptid. Projektbeskrivning ska även innehålla bakgrund och analys av känd kunskap, metodbeskrivning, kostnadsberäkning, sammanfattande budget och plan för resultatpridning.

**Den fullständiga ansökan ska vara inlämnad senast 10:e september 2018.
Efter 16.00 garanteras ingen support för E-kanalen.**

Bedömningskriterier

Det övergripande bedömningskriteriet är projektets potential att utveckla ny teknik som Energimyndigheten bedömer har potential att kommersialiseras och spridas och på så sätt bidra till omställningen av transportsektorn i ett 2030-perspektiv

Utöver detta kommer projektet att bedömas avseende dess potential att bidra med förbättringar på ett eller flera av följande områden:

- Energieffektivitet
- Klimatprestanda (livscykelperspektiv)
- Produktionskostnad
- Råvarubas (kostnad och potential)
- Utbyte

Vid utveckling och vidareutveckling av olika processteg ska ett systemperspektiv eftersträvas så att inte ett enskilt processteg optimeras på bekostnad av hela processens effektivitet.

Övriga viktiga frågor att beakta som kan påverka bedömningen

- Finns resultatmottagare i projektet eller är potentiella intressenter av resultat vidtalade?
- Har projektet tydliga och mätbara mål?
- Beskrivs projektets genomförande på ett tydligt och kortfattat sätt?
- I de fall en grad av förbättring i beskrivs (t.ex i %) framgår tydligt vad den förbättrade lösningen jämförs med?
- Hur hanteras frågor om patent? Finns förenklade beräkningar/överslagsberäkningar avseende teknik eller ekonomi som stödjer ansökan?
- Redogörs i ansökan för hur projektet passar in i redan pågående forskning i omvärlden samt projektets nyhetsvärde?

Beslut om stöd

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Begäran kan gälla t.ex. ökat krav på samfinansiering, förändringar i projektplanen eller utförligare beskrivning av projektiden. Din ansökan kommer att bedömas av programmets programråd. Programrådet lämnar en rekommendation till Energimyndigheten om vilka projekt som bör beviljas stöd. Slutgiltigt beslut fattas av Energimyndigheten, tidigast i december 2017. Du kommer kort därefter att få ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

Bakgrund om programmet

I Utredningen om fossilfri fordonstrafik (FFF) presenterades vilken typ av åtgärder som kan leda till utsläppsminskningar i transportsektorn och hur mycket olika åtgärder kan bidra. Det framgår tydligt att för att nå målet så kommer det att krävas en kombination av:

- Olika typer av effektiviseringsåtgärder och beteendeförändringar
- Elektrifiering
- Biodrivmedel

Biodrivmedel kommer att vara en viktig pusselbit i omställningen av Sveriges transportsektor till förnybar energi. Användningen av biodrivmedel i Sverige har ökat kraftigt de senaste åren men de biodrivmedel som används är huvudsakligen importerade eller tillverkade av importerad råvara.

I juli 2018 träder ett nytt styrmedel i kraft på biodrivmedelsområdet; en reduktionsplikt som innebär att drivmedelsleverantörer som säljer bensin och diesel måste blanda in biodrivmedel i dessa för att växthusgasutsläppen ska minska med en viss procentsats. De föreslagna kvoterna i systemet utgår från dagens inblandningsnivåer och kommer sedan successivt att höjas för att bidra till att transportsektorns utsläpp minskas med 70 procent till och med 2030. 2015 startade två biodrivmedelsforskningsprogram. Biokemiska metoder och Termokemiska processer. Från och med 2017 slogs dessa program ihop till ett program som omfattar både termokemiska och biokemiska produktionsprocesser. Även frågor om rötning, som ofta är en viktig komponent i olika typer av bioraffinaderikoncept, ingår.

De teknikområden som programmet är inriktat på har alla ett bredare användningsområde än produktion av biodrivmedel. Då marknaden för biodrivmedel till stor del är beroende av olika typer av styrmedel är det en styrka för forskningsområdet att forskningsresultaten även kan vara relevanta för andra tillämpningsområden som t.ex. effektiv produktion av el, ersättning av fossila gasformiga och flytande bränslen i industrin, produktion av gröna kemikalier etc.

Kontakt

Frågor besvaras av:

jonas.lindmark@energimyndigheten.se, 016-544 2294
mats.larsson@energimyndigheten.se, 016-544 2314
vera.nemanova@energimyndigheten.se, 016-544 2283

Bilaga

Villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Allmänt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. Den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten ska bestridas med egna medel eller med medel från annan finansier. Stödmottagaren svarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projekttiden. Energimyndighetens beslut om stöd, som inte avser innevarande budgetårs stödmedel, gäller endast under förutsättning att Energimyndigheten får/disponerar erforderliga medel.

Förskjutningar av kostnader mellan kostnadsslagen accepteras upp till 10 procent inom varje kostnadsslag, under förutsättning att totalramen inte förändras. Större förändringar kräver Energimyndighetens godkännande.

§ 1 Utbetalning av stöd

Utbetalning av stöd sker, om annat ej anges i beslutet, mitt i projektperioden för respektive budgetår utan föregående rekvisition. Stödet täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos Stödmottagaren (gäller endast universitet och högskolor). Verifikationer för de redovisade kostnadsposterna ska vid anfordran insändas till Energimyndigheten. Medel som inte har förbrukats ska återbetalas. Förskott kan lämnas med högst 30 procent av det totala stödbeloppet (gäller endast universitet och högskolor). 15 procent, eller annan procentsats som framgår av beslutet, av beviljade medel kan innehållas tills slutrapportering enligt § 4 inkommit och godkänts av Energimyndigheten.

§ 2 Arbetsgivarförhållande

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter etc.

§ 3 Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren är skyldig att omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om medel för projektet i beslutet söks eller erhålls från annan än Energimyndigheten.

§ 4 Rapportskyldighet

Rapporter och enkäter enligt nedan ska inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Om särskilda redovisningar krävs därutöver anges det i beslutet.

Årsrapport

Universitet och högskolor är skyldiga att för varje budgetår på Energimyndighetens begäran inlämna årsrapport, rörande institutionens och/eller forskargruppens samlade verksamhet.

Lägesrapport

Lägesrapport rörande projektets verksamhet ska lämnas på Energimyndighetens begäran. Den ska innehålla en beskrivning av projektets hittillsvarande verksamhet och resultat samt en ekonomisk redovisning. Dessutom kan Energimyndigheten begära att rapporten ska innehålla en teknisk statusrapport. Lägesrapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

Ekonomisk Redovisning – gäller endast företag

Ekonomisk redovisning ska lämnas en till två gånger årligen på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Redovisning ska lämnas in senast vid i beslutet angivet datum.

Slutrapport

Slutrapport ska redovisa projektresultaten samt innehålla en beskrivning av projektets genomförande och måluppfyllelse. Dessutom ska rapporten innehålla en sammanfattning av projektresultaten på engelska om högst 200 ord. Rapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

En särskild ekonomisk slutredovisning ska inges senast vid i beslutet angivet datum och på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Enkät

I slutet av varje år ska du som stödmottagare fylla i en enkät och lämna till Energimyndigheten. Vi samlar på uppdrag av till regeringen in uppgifter från samtliga stödmottagare för att redovisa ett antal resultat i indikatorform i vår årsredovisning.

§ 5 Ändringar

Väsentliga ändringar inom den av Energimyndigheten godkända projekt- och kostnadsplanen ska i förväg anmälas till Energimyndigheten för prövning och godkännande. Inträffar omständighet av väsentlig betydelse, som får till följd att projektet avbryts, försenas etc, ska stödmottagaren omgående underrätta Energimyndigheten. Stödmottagaren är skyldig att omgående anmäla namn- och adressändring.

§ 6 Publicering

Projektresultaten ska publiceras. Publicering ska göras i enlighet med god internationell sed för publicering av forskningsresultat.

Stödmottagaren har rätt att skydda resultaten med patent eller annan immateriell skydds rätt och därvid avvakta med publicering intill dess eventuella ansökan om sådan skydds rätt inlämnats till berörd patentmyndighet. Avser stödmottagare att skydda resultaten ska detta meddelas Energimyndigheten. Ansökan till patentmyndighet ska inlämnas utan dröjsmål. Önskar stödmottagaren fördröja publicering av annat skäl än ovan nämnda eller avstå från publicering av visst resultat ska Energimyndighetens skriftliga medgivande därom inhämtas från fall till fall.

Vid all presentation av projektet ska anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

§ 7 Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare innehar den kommersiella nyttjanderätten över projektresultaten och har rätt att upplåta eller överlåta rättigheterna till annan.

Om rättighet till projektresultat överlåts till ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet ska kompensation som motsvarar marknadspriset för rättigheterna lämnas (gäller endast universitet och högskolor).

§ 8 Granskningsrätt

Energimyndigheten eller person/er som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) äger rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som kan lämna upplysning om den tekniska och ekonomiska utvecklingen av projektet. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har dessutom rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport, som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från slutrapportdagen.

§ 9 Ändring av beslut

På stödmottagarens begäran med motivering kan Energimyndigheten medge välmotiverade ändringar i projektet.

§ 10 Upphävande av beslut

Energimyndigheten kan besluta att outnyttjat stöd ska innehållas alternativt att utbetalda medel, som ännu ej upparbetats, ska återtas om:

- a) förutsättningarna för projektets finansiering förändrats
- b) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- c) utsikter saknas för att inom rimlig tid nå tillfredsställande resultat i projektet (till exempel på grund av väsentligt ändrade förutsättningar eller konkurrensförhållanden) eller om projektets planliga fortsättning inte kan anses säkerställd (till exempel på grund av obestånd om stödmottagaren är ett företag)

d) stödmottagaren underlåter att underteckna och återsända ett exemplar av villkorsbilagan till Energimyndigheten.

§ 11 Återkrävande av utbetalt belopp

Utbetalt belopp jämte ränta 8 % (åtta procent) över gällande referensränta kan återkrävas med omedelbar verkan om:

- a) stödmottagaren inte lämnar föreskrivna rapporter enligt § 4
- b) stödmottagaren använder stödet till annat ändamål än vad som anges i den överenskomna projektplanen
- c) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- d) stödmottagaren i övrigt inte uppfyller skyldigheterna enligt villkorsbilagan eller de särskilda villkoren i beslutet.

§ 12 Innehållande av stöd

Energimyndigheten har rätt att stoppa vidare utbetalning av medel tills dess att ett beslut har fattats att vägra utbetalning eller att återkräva beviljade medel enligt paragraferna 10 och 11. Ett sådant stopp av vidare utbetalning av medel kan även omfatta utbetalningar till andra projekt som administreras av samma institution, företag eller motsvarande administrativ enhet, om Energimyndigheten så beslutar.

§ 13 EU:s statsstödsregler

Som villkor för stöd gäller att stödåtgärderna får upphävas eller ändras och stödet återkrävas om Europeiska kommissionen genom beslut som vunnit laga kraft eller Europeiska unionens domstol har funnit att stödet strider mot artikel 107 i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om upphävande eller ändring av stödåtgärderna fattas av regeringen. Därvid fastställs i varje enskilt fall villkoren för återbetalning av stöd.

Samtycke enligt personuppgiftslagen och medgivande till tillgängliggörande av information.

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats www.energimyndigheten.se. Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel, projektledare.

I och med att projektledaren och behörig firmatecknare undertecknar villkoren samtycker projektledaren till att personuppgifter (namn och organisation) och den behörige firmatecknaren till att icke sekretessbelagd information och rapporter som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall.